

політики й цілей для забезпечення якості, результатів внутрішніх аудитів, аналізу даних, проведення попереджувачих та коригуючих дій, а також аналізу зі сторони керівництва.

Підприємства чітко визначають стратегію і тактику постійного вдосконалення, розуміючи що цей вибір може призвести до значних змін в асортименті продукції, процесах, система управління якістю та роботі підприємства в цілому [3].

Для підприємства важливо оцінювати сильні та слабкі сторони система управління якістю, тому керівництво підприємства забезпечує проведення внутрішніх аудитів. Для керівництва він виступає інструментом незалежної оцінки будь-якого підрозділу, процесу, виду діяльності [5]. Внутрішні аудити проводяться через певні проміжки часу з метою встановлення відповідності запланованим заходам, вимогам міжнародного стандарту ISO 9000:2008, а також вимогам система управління якістю і впровадженню та підтримки система управління якістю в робочому стані. Підприємства чітко визначають стратегію і тактику постійного вдосконалення, розуміючи що цей вибір може призвести до значних змін в асортименті продукції, процесах, система управління якістю та роботі підприємства в цілому.

Отже, для забезпечення раціонального управління якістю хлібобулочної продукції необхідно постійно підтримувати функціонування процесів, щоб мати необхідний рівень її якості.

Висновки

Отже, пріоритетними та перспективними завданнями для підприємств з метою ефективного управління якістю продукції в рамках системи управління залишаються: випуск продукції високої якості, інноваційна діяльність з метою забезпечення задоволення майбутніх вимог споживачів, підвищення авторитету й іміджу підприємства, вивчення попиту споживачів з метою ефективного проведення інноваційної політики, а також вивчення оцінок споживачів і вимог до асортименту та якості продукції, створення й забезпечення взаємовигідних відносин з діловими партнерами, які націлені на конструктивну працю.

Список використаних джерел

1. Система менеджменту якості. Керівництво по якості РК 01. – 2009. «Управління персоналом», Документаційна процедура, ДП 6.2–09.
2. Момот А.І. Менеджмент якості / Момот А.І. – Донецьк, 2000. – 155 с.
3. Шаповал М. Менеджмент якості: Підручник. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 32 – 300 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
4. Система менеджменту якості. Керівництво по якості РК 01. – 2009. «Коригуючі та попереджувачі дії», Документаційна процедура, ДП 8.5.2–8.5.3–09.
5. Система менеджменту якості. Керівництво по якості РК 01. – 2009. «Внутрішній аудит», Документаційна процедура, ДП 8.2.2–09.

УДК 631

Т.Е. БЕЛЯЛОВ,
к.е.н., доцент кафедри «Фінанси», Київський національний університет технологій та дизайну,
В.Ю. КУЛІКОВА,
студентка, Київський національний університет технологій та дизайну

Механізми вдосконалення фінансового стану на підприємстві з переробки молока

У статті викладено основні механізми та напрями вдосконалення фінансового стану на підприємстві. На основі проведеного дослідження було визначено певну низку вдосконалень та виділено саме ті, які будуть підходити підприємству з переробки молока.

Ключові слова: фінансовий стан, конкурентоспроможність, ринок, валюта балансу, грошові активи.

В статье изложены основные механизмы и направления совершенствования финансового состояния на предприятии. На основе проведенного исследования был определен ряд усовершенствований и выделены именно те, которые будут подходить предприятию по переработке молока.

Ключевые слова: финансовое состояние, конкурентоспособность, рынок, валюта баланса, денежные активы.

The article sets out main mechanisms and areas of improvement of the financial condition of a factory. On the grounds of our research we define a number of improvements and emphasize those ones which are suitable for the milk processing factory.

Keywords: financial position, competitiveness, market, balance sheet, cash assets.

Постановка проблеми. На сьогодні розвиток вітчизняної економіки знаходиться в нестійкій ситуації. Зміни, що пов'язані зі збитками, ризиками, стали звичним явищем. Ці зміни значною мірою пов'язані зі світовою кризою, а також із нестабільною економікою України. Якщо не приймати певних змін та конкретних заходів щодо покращення виробництва та адаптації до певних тенденцій, підприємство стане неконкурентоспроможним та може збанкрутувати. Як відомо, виживають лише сильніші та спритніші. Для того щоб

підприємство вижило в наш час, йому потрібно розглядати зміни як нову можливість, що означає шукати важливі переміни та знати шляхи, які дозволять зробити їх максимально ефективними для внутрішньої та зовнішньої діяльності підприємства. Отже, основним завданням має стати розробка нових механізмів управління фінансовим станом підприємства. Фінансовий стан – це один з найважливіших чинників ефективної діяльності підприємства. Оскільки є велика кількість механізмів покращення функціонування підприємства, серед них потрібно знайти ті, що будуть ідеально підходити для підприємства, що займається переробкою молока.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. На сьогоднішні питання аналізу фінансового стану підприємств розглядається в працях таких дослідників, як С.М. Кривко, Д.М. Городинська, А.В. Череп, Л.А. Кириченко, Т.А. Обущак та ін. Вчені аналізують вплив екзогенних та ендогенних факторів на фінансовий стан підприємства, визначають причини кризового стану, однак проблемі покращення фінансового стану підприємства та пошуку шляхів виходу з кризи приділяється недостатньо уваги.

Метою статті є знаходження механізмів вдосконалення фінансового стану підприємства з переробки молока.

Виклад основного матеріалу. В умовах сучасної ринкової економіки від підприємства вимагається не лише підвищення ефективності виробництва, а й конкурентоспроможності продукції і послуг на основі впровадження нових технологій, ефективних форм господарювання, управління виробництвом продукції та інше. Стійкий стан підприємства є якісною характеристикою його стану, індикатором його благополуччя, запорукою його життєздатності і підґрунтям стабільності на ринку і розвитку у конкурентному середовищі.

Сучасний ринок постійно змінюється з великою швидкістю. В таких умовах підприємство, що прагне зміцнити свою конкурентну позицію, повинно орієнтуватися на нові принципи, підходи, методи організації заснованих на удосконаленні внутрішнього механізму управління підприємства. Тому першочерговою проблемою на етапі розвитку підприємств, що виробляють різні товари чи надають послуги, є пошук певних альтернативних шляхів удосконалення та покращення їх фінансового стану.

Фінансовий стан підприємства – це показник його фінансової конкурентоспроможності, тобто платоспроможності, кредитоспроможності, виконання певних зобов'язань перед іншими підприємствами та державою. Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів. Фінансовий стан потрібно систематично та всебічно оцінювати з використанням різних методів аналізу.

Неефективність використання фінансових ресурсів до низької платоспроможності підприємства, і, як наслідок, до

можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації продукції, до невиконання плану прибутку, зниження рентабельності підприємства [2].

Першим етапом у покращенні фінансового стану українських підприємств з переробки молока є пошук оптимального співвідношення власного і позикового капіталу. Воно б дало змогу забезпечити мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу. Оптимізація ліквідності підприємства реалізується за допомогою механізму фінансової стабілізації – системи заходів, спрямованих, з одного боку, на зменшення фінансових зобов'язань, а з іншого – на збільшення грошових активів, що забезпечують ці зобов'язання. Фінансові зобов'язання підприємство може зменшити за рахунок: зменшення суми постійних витрат, а саме витрат на утримання управлінського персоналу; зменшення рівня умовно-змінних витрат; продовження строків кредиторської заборгованості за товарними операціями.

Збільшити суму грошових активів можна за рахунок: рефінансування дебіторської заборгованості; прискорення оборотності дебіторської заборгованості (шляхом скорочення термінів надання комерційного кредиту); оптимізація запасів товарно-матеріальних цінностей (шляхом встановлення нормативів товарних запасів методом техніко-економічних розрахунків); скорочення розмірів страхових, гарантійних та сезонних запасів на період перебування підприємства у фінансовій кризі [3].

Для того щоб підприємство набуло більших доходів, необхідно включити політику в галузі маркетингу з метою виведення своєї продукції в лідери. Для цього потрібно вирішити питання з рекламою, упаковкою. Реклама повинна відразу запам'ятовуватися, носити певні слогани та бути цікавою. Споживач має бути впевнений в якості продукції. Упаковка – це перше, що може побачити покупець. Упаковка має бути в міру яскрава, щоб виділятися. Якщо говорити про молоко, йогурти, кефір та інші продукти споживання, які не густої консистенції, то їх тарпакування повинно відбуватися в такі пляшки, об'єм яких буде зручним для великої кількості покупців. Для того щоб споживачі могли впевнитися в якості продукції та на свої очі побачити все виробництво з внутрішньої сторони, можна зробити конкурс чи акцію для постійних покупців, а переможці певних етапів матимуть можливість відвідати завод виробника.

Конкурентоспроможності на ринку збуту можна досягти шляхом зниження собівартості продукції, за рахунок впровадження нової техніки, технологій, раціональнішого використання як матеріальних, так і трудових ресурсів, зменшення питомої ваги постійних витрат в собівартості продукції, адже зниження собівартості продукції прямо пропорційно впливає на збільшення прибутку підприємства.

Наступним напрямом покращення фінансового стану підприємства може стати виробництво та розробка нових видів продукції, що зможе зацікавити споживача, а також отримання ліцензій на виробництво так званих ходових това-

рів, що дасть змогу стабілізувати та покращити фінансовий стан підприємства.

Достовірність інформації про фінансовий стан підприємства є дуже важливою не тільки для керівництва, а й для інвесторів. Тому заслуговує на увагу проблема щодо інформаційного забезпечення підприємства. Правдивість даних про фінансовий стан підприємства є важливою умовою для прийняття правильних управлінських рішень.

Ще одним напрямом покращення фінансового стану підприємства є збільшення коштів на розрахунковому рахунку підприємства, що збільшить коефіцієнт абсолютної ліквідності і дозволить підприємству брати довгострокові та короткострокові позики в банку для фінансування поточної діяльності, які видаються лише платоспроможним підприємствам, в яких коефіцієнт абсолютної ліквідності відповідає нормі. Збільшення коштів можна забезпечити за рахунок реалізації зайвих виробничих і невиробничих фондів, здавання їх в оренду.

Однією з причин кризового стану вітчизняних підприємств є неналежне виконання фінансовими службами покладених на них функцій, зокрема відсутність гнучкого фінансового планування та аналізу, управління ризиками та несвоєчасне виявлення фінансової нестабільності, як наслідок – фінансова криза [4].

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Насамперед на фінансовий стан підприємства позитивно впливає безперебійний випуск і реалізація високоякісної продукції.

До основних чинників, які можуть спричинити фінансову кризу на підприємствах, належать: зовнішні, або екзогенні (які не залежать від діяльності підприємства), та внутрішні, або ендогенні (що залежать від підприємства). Головними екзогенними чинниками фінансової кризи на підприємстві можуть бути: спад кон'юнктури в економіці загалом; значний рівень інфляції; нестабільність господарського та податкового законодавства; нестабільність фінансового та валютного ринків; посилення конкуренції в галузі та криза окремої галузі; посилення монополізму на ринку; дискримінація підприємства органами влади та управління; політична нестабільність у країні.

Головні ендогенні чинники фінансової кризи: брак чітко визначеної стратегії розвитку підприємства; дефіцити в організаційній структурі; низький рівень менеджменту; низький рівень маркетингу та втрата ринків збуту продукції; незадовільне використання виробничих ресурсів; непродуктивне утримання зайвих робочих місць.

Враховуючи проблеми фінансового стану підприємства в умовах фінансової кризи, а також необхідність стабілізації фінансової стійкості підприємств в умовах фінансової нестабільності, варто вжити таких заходів: усунення зовнішніх факторів банкрутства; удосконалення поточного календаря фінансового документа, у якому докладно відображається грошовий обіг підприємства; регулювання рівня незавершеного виробництва; переведення низькооборотних активів

до високооборотних; вживання локальних заходів з поліпшення фінансового стану; забезпечення фінансового становища підприємства в середньостроковій перспективі, яке виявляється в стабільному надходженні виручки від реалізації в достатньому рівні ліквідності активів, підвищенні рентабельності продукції, установлення призупинення штрафних санкцій за прострочену кредиторську заборгованість, забезпечення достатності фінансових ресурсів для покриття нових поточних зобов'язань; поступове погашення старих боргів, скорочення витрат до мінімально допустимого рівня, проведення енерго- і ресурсозаощадних заходів; створення стабільної фінансової бази; забезпечення стійкого фінансового становища підприємств у довгостроковій перспективі, створення оптимальної структури балансу та фінансових результатів, фінансової системи підприємства до несприятливого зовнішнього впливу [1].

Становлення ринкових відносин в Україні супроводжувалося активним розвитком підприємництва, створенням нових підприємств, діяльність яких спрямована на досягнення певних результатів. Однак їхньою особливістю була і залишається низька економічна стійкість. Особливо це проявляється сьогодні під час економічної кризи [6]. Тому дослідження економічних процесів на рівні підприємства як основної ланки національної економіки має ключове значення. Саме на цьому рівні управління необхідно глибоко визначити всі можливості, які є у кожного підприємця для досягнення та підтримання стійкого й ефективного розвитку економіки. І, що важливо, від вирішення цих проблем підприємствами залежить економічна стійкість на всіх інших рівнях управління виробництвом. Економічну стійкість підприємства необхідно розуміти як сукупність її взаємообумовлених і взаємопов'язаних складових, які за будь-яких умов забезпечують здатність до ведення діяльності підприємств, запас ресурсів (ресурсного потенціалу) та збалансований процес функціонування.

Система заходів для підтримки економічної стійкості підприємства повинна передбачати: постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього станів підприємства; розробку заходів із зниження зовнішньої вразливості підприємства; розробку підготовчих планів при виникненні проблемних ситуацій, здійсненні попередніх заходів для їхнього забезпечення; впровадження планів практичних заходів при виникненні кризової ситуації, прийняття ризикових і нестандартних рішень у випадку відхилення розвитку ситуації; координацію дій всіх учасників і контроль за виконанням заходів та їхніми результатами.

Саме за таких умов можна забезпечити систему моніторингу кожної зі складових економічної стійкості підприємств, яка змогла б надати можливість пристосувати її відповідно до перспектив розвитку. Всі вищезгадані шляхи покращення дозволили зробити певні висновки щодо основних напрямів покращення фінансового стану підприємства та формування його фінансової стратегії. Фінансовий стан підприємства – це реальна і потенційна фінансова спроможність підприємства забезпечити певний рівень фінансування певної діяльності,

саморозвитку та погашення зобов'язань перед підприємствами й державою [5]. Заходи, спрямовані на покращення фінансового стану підприємства, містять в собі: вивчення попиту на продукцію, що випускається, з метою розширення ринку; аналіз складових собівартості продукції і визначення шляхів її зниження; переорієнтацію на випуск іншої продукції; вивчення руху дебіторської заборгованості з метою її зменшення; вивчення можливості одержання довгострокових кредитів; контроль за фінансовим станом підприємства і дотриманням виробленої фінансової стратегії.

Також є низка показників, що свідчать про стійкий фінансовий стан підприємства, такі як: платоспроможність, ліквідність, кредитоспроможність, рентабельність тощо.

Платоспроможність, ліквідність та кредитоспроможність є одними з найважливіших характеристик господарюючого суб'єкта, які завжди прагнуть оцінити партнери по бізнесу, а також наявні та потенційні кредитори підприємства. Знання цих характеристик дає можливість визначити, якою мірою і протягом якого часу підприємство зможе виконувати свої грошові зобов'язання перед іншими суб'єктами ринку.

Показники рентабельності дозволяють дати відповідь на питання: куди краще вкласти капітал. До основних показників цього блоку відносяться рентабельність власного капіталу та рентабельність авансованого капіталу.

Висновки

Забезпечення фінансової стійкості є одним із найважливіших напрямів в управлінні фінансами підприємства, нехту-

вання яким призводить до значних фінансових втрат. Фінансова стійкість характеризується такою структурою фінансових ресурсів та їх розміщенням в активах підприємства, таким рівнем чистих грошових надходжень, які забезпечують стабільне функціонування підприємства в умовах стабільного ринку.

Для того щоб всі ці показники були в нормі, потрібно збільшити чистий прибуток, валюту балансу, виручку від реалізації і також збільшити оборотні кошти.

Завдяки всім вище приведеним механізмам удосконалення можна покращити фінансовий стан на підприємстві.

Список використаних джерел

1. Карпенко Г.В. Шляхи вдосконалення фінансового стану підприємства / Г.В. Карпенко // Економіка держави. – 2010.
2. Костевич О.Д. Фінансовий потенціал підприємства та його оцінювання: методологічний аспект / О.Д. Костевич // Легка промисловість. – 2010.
3. Марцин В.С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість – основні складові оцінки фінансового стану підприємства / В.С. Марцин // Економіка, фінанси, право. – 2009.
4. Обушак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства / Т.А. Обушак // Актуальні проблеми економіки. – 2009.
5. Смачило В.В. Оцінка фінансової стійкості підприємств / В.В. Смачило, Ю.В. Бутникова // Економічний простір: збірник наукових праць. – 2008.
6. Цар О.З. Аналіз динаміки фінансового стану підприємств України / О.З. Цар // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2013.

УДК 650.18

А.М. ШУГАЙЛО,
студент, Київський національний університет технологій та дизайну,
С.М. НЕВМЕРЖИЦЬКА,
к.е.н., доцент кафедри менеджменту, Київський національний університет технологій та дизайну

Управління конкурентними перевагами банку

У статті розкрито поняття конкурентних переваг банку на ринку банківських послуг, визначено основні характеристики конкурентних переваг за різними підходами. Виявлено вплив конкурентних переваг на формування конкурентної позиції банку на ринку.

Ключові слова: ринок банківських послуг, конкуренція, конкурентна перевага, конкурентоспроможність, конкурентоспроможність банківських продуктів.

В статье раскрыто понятие конкурентных преимуществ банка на рынке банковских услуг, определены основные характеристики конкурентных преимуществ по разным подходам. Выявлено влияние конкурентных преимуществ на формирование конкурентной позиции банка на рынке.

Ключевые слова: рынок банковских услуг, конкуренция, конкурентное преимущество, конкурентоспособность, конкурентоспособность банковских продуктов.

In the article disclosed concept of competitive advantage of the bank in the banking market, defined the main characteristics of competitive advantages for different approaches. Discovered the influence of competitive advantage on the formation of the bank's competitive position in the market.

Keywords: banking market, competition, competitive advantage, competitiveness, competitiveness of banking products.

Постановка проблеми. Ринок банківських послуг є однією з найважливіших і невід'ємних складових сучасної ринкової еко-